

INFORMATIEBROCHURE VOOR FAMILIE

Organisatie:

UPC DUFFEL - Afdeling
Sophia 3

- Hoe gaat het nu met jou? -

Wanneer iemand in opname komt, is dit een ingrijpend moment voor de patiënt, maar ook voor jou als familie, naaste of vriend. Misschien kamp je met verschillende emoties zoals verdriet, angst, schuldgevoelens, verwarring en/of opluchting.

Met deze brochure willen we informatie geven over wat een opname nu juist betekent en waar jij, als familie, terecht kan.

Wil je meer informatie of heb je specifieke vragen? Spreek gerust een hulpverlener aan.

Deel I

Familie & naastbetrokkenen

Wat wordt verstaan onder familie en naastbetrokkenen?

Familie en naasten (verder “familie” genoemd) zijn alle personen die voor de patiënt een meerwaarde betekenen in zijn of haar leven.

Dit kunnen zijn: partner, (achter-klein)kinderen, familie, vrienden, vertrouwenspersoon, wettelijke vertegenwoordiger, ...

Als zorgorganisatie geloven we dat familie een volwaardige partner is in de zorg.

Hoe word je als familie betrokken?

Een goede samenwerking met de familie is van groot belang. Het verhoogt de kwaliteit van de zorg en bevordert het herstelproces van de patiënt. Deze samenwerking kan op verschillende manieren verlopen: we willen jou als familielid informeren, maar ook leren van jouw expertise en ervaring in het dagdagelijks contact met de patiënt.

Daarom vertrekken we in onze werking vanuit vier aandachtspunten voor familie: We bieden een familievriendelijk klimaat, informatie, ondersteuning en participatie in het zorgtraject.

Voel je welkom: een familievriendelijk klimaat

We vinden het belangrijk dat familie zich welkom voelt. Daarom maken we werk van:

- Een warm onthaal:
 - Alle medewerkers op de afdeling en aan het onthaal zijn aanspreekbaar voor familie.
 - Flyers & brochures van familieorganisaties zijn te vinden op de afdeling of kan je opvragen bij het onthaal.
- We werken met vaste bezoeken. Zijn deze momenten voor jou niet haalbaar? Bespreek dit zeker met de betrokken hulpverleners.
- De toegankelijkheid van de afdeling is afhankelijk van het behandelkader. Spreek gerust een hulpverlener aan voor meer informatie.

Een antwoord op jouw vragen: informatie

Als familie ken jij de patiënt het beste. Daarom is het belangrijk om ervaringen en informatie te delen met de hulpverleners. Hoe beter de informatie-uitwisseling, hoe doeltreffender de behandeling. Daarnaast heb jij, als familie, eveneens nood aan informatie.

Hoe pakken wij dit aan?

- Onze hulpverleners informeren de familie met aandacht voor het beroepsgeheim. Een hulpverlener kan steeds niet-persoonsgebonden informatie (bv. over de algemene werking, bezoeken) delen. Deze informatie staat immers los van de patiënt. Om persoonsgebonden info te delen is toestemming van de patiënt vereist.
- Elke patiënt krijgt een aanspreekpunt, waar ook familie terecht kan met vragen en bezorgdheden. Daarnaast kan je als familie ook terecht bij andere teamleden.
- Bij het begin van een opname word je als familie zo snel mogelijk gecontacteerd. Zo kan je eventuele vragen, noden en verwachtingen meteen kenbaar maken.
- Bij een kantelmoment in de opname en/of ter voorbereiding van het ontslag, wordt er steeds contact opgenomen met de familie. Indien gewenst kan er ook een gesprek plaatsvinden op de afdeling.

Ook voor jou is er steun

Het is belangrijk dat je als familie ook voor jezelf zorgt. Wanneer een persoon worstelt met een psychische kwetsbaarheid, raakt dit de hele omgeving. Ervaar jij genoeg steun?

- Je kan steeds terecht bij de hulpverleners, hoofdverantwoordelijke en maatschappelijk werker op de afdeling. Er is bijvoorbeeld de mogelijkheid tot een familiegesprek (bv. met psycholoog of maatschappelijk werker).
- De afdeling kan ook beroep doen op een familie-ervaringsdeskundige om familie- of gezinsgesprekken te faciliteren.
- Kan je niet terecht bij de hulpverleners van de patiënt, dan kan je altijd een beroep doen op de familievertouwenspersoon. Deze werkt onafhankelijk en is dus niet verbonden aan een specifieke afdeling of team. Je kan contact opnemen via **familievertrouwenspersoon@familieplatform.be** voor vragen, bezorgdheden, klachten, een luisterend oor,
- Heb je een klacht en vind je het moeilijk om met de betrokken personen naar een oplossing te zoeken? Dan kan je een afspraak maken met de externe ombudspersoon. (lou.hamdaoui@oogg.be, tel: 0468/11 71 91)
- Heb je nood aan contact met lotgenoten? Dit zijn familieleden en naasten in een soortgelijke situatie (zie verder bij 'initiatieven voor familie'). Familieorganisaties helpen je graag verder.
- Ook bij jouw huisarts kan je terecht? Hij/zij luistert graag naar jouw verhaal.
- Praat met je omgeving en neem tijd voor jezelf.

Jouw input telt: participatie

Tijdens het behandeltraject word je als familie graag betrokken:

- Je wordt beschouwd als een actieve partner in de zorg: naar eigen voorkeur kan je mee denken in het behandeltraject. Kaart dit gerust zelf aan met de hulpverlener.
- Ben je aanwezig tijdens het opnamegesprek, dan luisteren we ook graag naar jouw ervaringen.
- Doorheen de verschillende contactmomenten verzamelen we informatie die ons helpen om crisissituaties beter te hanteren. We bekijken samen hoe je hierin een rol kan spelen.
- Je wordt betrokken bij het exit- of weekendplan: wanneer de patiënt (tijdelijk) naar huis mag, is het voor jou duidelijk wat er moet gebeuren en kan je voorkeuren en mogelijkheden mee bespreken.
- Indien vrijheidsbeperkende maatregelen nodig zijn, brengen we je hiervan steeds op de hoogte en geven we je de nodige informatie en toelichting.
- Indien je zelf zaken wil aankaarten, spreek gerust de betrokken hulpverleners aan.

Ook kinderen en jongeren zijn welkom!

Op (klein)kinderen kan het verblijf van een (plus-, stief-, bonus-, groot-)ouder een grote impact hebben. Kinderen voelen zich in die kwetsbare periode soms eenzaam en hebben bijzondere zorg nodig. Wij vinden het daarom belangrijk om aandacht te geven aan de kinderen van opgenomen patiënten.

Wij zien (ook) jouw kind!

Met het project 'Duffeltje het Knuffeltje' zetten we in op een kindvriendelijk psychiatrisch ziekenhuis:

- een kindvriendelijk onthaal (speelhoekjes, een babbeltje, ...);
- een prentenboek leert kinderen op hun maat begrijpen wat een psychiatrisch ziekenhuis is en hoe we er aan herstel werken;
- de kangoeroeknuffels bieden troost en verbinding tussen opgenomen (groot)ouder en het (klein)kind;
- in sessies 'Zorg voor het gezin' ondersteunen we ouders of mede-opvoeders bij de interactie met hun kind;
- gesensibiliseerde medewerkers, opgeleid in de interactie met kinderen
- eventuele deelname van kinderen aan gesprekken, activiteiten, ...
- gezinnen kunnen deelnemen aan de reeks 'Kwetsbaar Sterk Ouderschap', een plek waar ouders én hun kinderen terecht kunnen met vragen, gevoelens en gedachten over uitdagingen binnen het gezin.

Meer info: <https://www.upcduffel.be/project-duffeltje-het-knuffeltje>
en <https://www.upcduffel.be/kwetsbaar-sterk-ouderschap>

Heldere antwoorden op kindervragen

Kinderen vullen ontbrekende informatie aan met eigen fantasieën. Zo denken ze soms dat zij (mede-) verantwoordelijk zijn voor de problemen van hun (groot)ouder, wat vaak samengaat met gevoelens van schaamte en schuld.

Het gesprek aangaan met jonge kinderen over de psychische problematiek is dus belangrijk (bv. wat zijn psychische problemen, met welke problematiek worstelt de (groot)ouder, wat merkt het kind op). We helpen je hier graag bij.

Een steuntje in de rug voor jouw kind

De opname van een familielid heeft een grote impact op jonge kinderen. Ook hun leefwereld verandert plots. Daarom is het belangrijk om kinderen voldoende en tijdig te ondersteunen.

- We bewaken de band tussen (groot)ouder-(klein)kind.
- We hebben aandacht voor de belangrijke familiemomenten zoals verjaardagen, moederdag, vaderdag... .
- Indien gewenst zoeken samen met de ouder(s) en/of familieleden/naasten naar mogelijkheden om het kind extra te ondersteunen in zijn dagelijkse leven (bv. bij huiswerk, hobby's).
- We helpen bij doorverwijzing (indien nodig).
- Wanneer je zelf een suggesties hebt voor jouw kind(eren) kan je hiervoor terecht bij de betrokken hulpverleners.

Meer informatie voor ouders en kinderen kan je terugvinden op www.familieplatform.be/kopp-koap

Deel II

Informatie rond de behandeling

Voorstelling van de organisatie

Het Universitair Psychiatrisch Centrum Duffel (UPC Duffel) is één van de grootste psychiatrische ziekenhuizen in Vlaanderen, een professioneel en universitair opname- en behandelcentrum in een groene omgeving tussen Antwerpen en Mechelen.

Als gespecialiseerd centrum bieden wij acute (crisis)opvang en behandeling aan volwassenen met psychische kwetsbaarheden in voltijdse- of dagbehandeling, via consultaties in de polikliniek en door psychiatrische zorg aan huis.

Het psychiatrisch centrum vormt samen met beschut wonen Este, psychiatrisch verzorgingstehuis Schorshaegen, psychosociaal revalidatiecentrum Pastel en de mobiele teams de bredere Zorggroep UPC Duffel. Zorggroep UPC Duffel maakt deel uit van vzw Emmaüs.

Wat gebeurt er tijdens een opname?

Op elke afdeling werkt een team van psychiaters, verpleegkundigen, psychologen, maatschappelijk werkers en therapeuten. De patiënt volgt tijdens de opname een gevarieerd programma met individuele en groepsessies. Deze sessies bestaan niet alleen uit 'praten over de kwetsbaarheid'. We bekijken samen met de patiënt het leven op alle levensdomeinen en met al diens talenten en mogelijkheden.

Doorheen de behandeling hebben we oog voor de belangrijke naasten en welke rollen zij kunnen, en willen, opnemen in dit traject. Tenslotte wordt er ook stilgestaan bij 'wat na opname?'.

Meer informatie over het traject en de behandeling kan je nalezen in de Wegwijzer van de afdeling, die je ontvangt aan de start van de opname of op onze website te vinden is.

Dankzij de video 'Hoe verloopt mijn behandeling bij UPC Duffel' krijg je als naaste alvast een beter beeld van de verschillende elementen van een opname in ons psychiatrisch centrum: <https://youtu.be/ralhlsEvm4I>

De behandeling

Kennismakingsfase

Behandelfase

Ontslagvoorbereiding

Nazorg

1. **Kennismakingsfase:** Deze periode staat vooral in het teken van settelen, opbouwen van een vertrouwensrelatie met de zorgverleners en ontmoeten van anderen. We willen de zorgvraag van de patiënt leren kennen en begrijpen van waaruit de klachten ontstaan zijn. We willen zicht krijgen op de noden van de patiënt én zijn/haar omgeving, zodat we ons behandelplan hier maximaal kunnen op afstemmen.
2. **Behandelfase:** De duur van de behandelfase is voor iedereen verschillend. We gaan samen aan de slag en evalueren regelmatig de vooruitgang.
3. **Ontslagvoorbereiding:** Een intensief behandelproces ronden we met de nodige zorg af. We kijken samen welke nazorg nodig is en hoe dit in het leven van de patiënt kan passen (vb. op vlak van sociaal contact, werk, vrije tijd, etc.). Als zorgverlener staan we naast de patiënt om samen op weg te gaan. Dit wil zeggen, zoveel mogelijk in overleg gaan met de patiënt en diens familie en hen samen begeleiden in dit proces.
4. **Nazorg:** Na het ontslag stopt de begeleiding niet. In samenspraak met de patiënt en diens familie wordt er gekeken welke nazorg wenselijk en/of noodzakelijk is.

Aanvullende initiatieven voor familie

Heb je naast het aanbod van de zorgorganisatie nog andere vragen of noden? Neem contact op met Familieplatform of één van de familieorganisaties. Zij helpen jou graag verder!

Familieplatform is een kennis- en expertisecentrum met focus op de belangenbehartiging van familieleden.

Contact: www.familieplatform.be.

Familieorganisaties zijn organisaties door en voor familieleden van personen met een psychische kwetsbaarheid. Je kan hier terecht voor vragen, informatie en steun door lotgenoten.

Neem een kijkje op familieplatform.be/onze-leden of scan de QR-code.

samen
zorgen
we beter

www.familieplatform.be

Deze brochure kwam tot stand onder coördinatie van
Familieplatform met
jarenlange expertise omtrent familiebetrokkenheid in de GGZ.

Verantwoordelijk uitgever: Kim Steeman
Filip Williotstraat 9, 2600 Berchem - © Familieplatform 2022

Deze brochure is eigendom van Familieplatform en mag enkel
mits toestemming en in zijn geheel gebruikt worden.